

Stanowisko
Krajowej Rady Sądownictwa
z dnia 15 kwietnia 2010 r.
w sprawie projektu ustawy
o zmianie ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

I. Projektowany art. 22 ustawy o CBA wprowadza zasadę, że zbieranie wrażliwych danych osobowych możliwe jest dopiero po uzyskaniu zgody sądu (ust. 12), jednakże w sytuacjach niecierpiących zwłoki, gromadzenie tych danych może zarządzić Szef CBA, jednocześnie występując do sądu o wyrażenie stosownej zgody (ust. 14). Jest to prawidłowe rozwiązanie, niemniej ów art. 22 wymaga dopracowania. I tak:

- w ust. 14 - Zdanie ostatnie tego przepisu stanowi, że „przepis art. 17 ust. 7 [ustawy o CBA] stosuje się odpowiednio”. Norma, do której odesłano, reguluje budowę wniosku Szefa CBA kierowanego do sądu o zarządzenie kontroli operacyjnej. Intencją projektodawcy było zapewne, by stosować ją odpowiednio do budowy wniosku o udzielenie zgody na zbieranie wrażliwych danych osobowych – bez względu na to, czy wniosek ten jest składany w „trybie zwykłym”, czy w przypadkach niecierpiących zwłoki. Jednak umieszczenie normy odsyłającej w ust. 14 sugeruje, że ma ona zastosowanie jedynie w tym drugim przypadku. Zatem albo odesłanie winno być umieszczone w odrębnej jednostce redakcyjnej, albo w ust. 12 lub 13, regulujących kwestie ogólne, a nie sytuację szczególną. Nadto warto rozważyć, czy w przypadku, o którym mowa w ust. 14, nie byłoby lepszym rozwiązaniem odpowiednie stosowanie ust. 10 art. 17, niż ust. 7. Ust. 10 wskazuje bowiem, że m. in. do wniosków o zarządzenie kontroli operacyjnej złożonych już po jej zarządzeniu przez Szefa CBA stosuje się odpowiednio ust. 7, jednakże sąd przed wydaniem postanowienia zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej. Analogicznie, byłoby wskazane, by sąd orzekając o zgodzie na gromadzenie wrażliwych danych osobowych, miał wgląd w już zebrane w trybie pilnym dane, ponieważ mogłoby mu to ułatwić ocenę zasadności wniosku. A zatem do wniosku o udzielenie zgody na gromadzenie ww. danych, o którym mowa w art. 22 ust. 12 mógłby

mieć odpowiednie zastosowanie art. 17 ust. 7, a do wniosku z art. 22 ust. 14 – art. 17 ust. 10 ustawy o CBA.

- w ust. 15 art. 22 ma być uregulowany tryb wydania przez sąd postanowienia w przedmiocie zgody na zbieranie wrażliwych danych osobowych w sytuacji wskazanej w ust. 14 - Ostatnie zdanie tego przepisu zawiera normę odsyłającą do odpowiedniego stosowania art. 17 ust. 11, który reguluje skład sądu orzekającego w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej i niektóre inne kwestie proceduralne. Jednakże ów art. 17 ust. 11 ma zastosowanie zarówno w przypadku orzekania o kontroli operacyjnej w „normalnym trybie”, jak i wtedy, gdy Szef CBA w przypadkach niecierpiących zwłoki już zarządził kontrolę. Natomiast umieszczenie odesłania w ust. 15 art. 22 sugeruje, że przepis, do którego odesłano ma odpowiednie zastosowanie tylko w przypadku, gdy Szef CBA już zarządził zbieranie wrażliwych danych osobowych. Takie rozróżnienie jest niezrozumiałe i nieprawidłowe.

Brak w całym nowym art. 22 odesłania do art. 17 ust. 17 ustawy o CBA, który daje Szefowi CBA możliwość złożenia zażalenia na postanowienie sądu. Brak również samoistnej regulacji tej kwestii w projektowanym przepisie. Trudno ocenić, czy jest to zabieg celowy, czy przeoczenie, niemniej ustawa o CBA przewidując konieczność uzyskania przez Szefa CBA określonego postanowienia sądu, przewiduje także możliwość złożenia przezeń zażalenia (vide art. 23 ust. 7 ustawy o CBA).

W związku z proponowaną treścią art. 22 ust. 22 projektu ustawy, wedle którego zniszczenie materiałów zawierających dane, o których mowa w ust. 21, zarządza Szef CBA Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę na potrzebę poddania tej czynności kontroli sądowej, tj. aby zniszczenie tych materiałów zarządził sąd, o którym mowa w ust. 13

Przedłożony projekt ustawy nakłada na Sąd Okręgowy w Warszawie nowe zadania związane z rozpatrywaniem wniosków Szefa CBA o wyrażenie zgody na zbieranie przez CBA określonych danych osobowych. Konsekwencją projektowanej zmiany będzie konieczność podjęcia odpowiednich zmian organizacyjnych związanych ze zwiększeniem ilości etatów sędziowskich oraz zapewnieniem środków budżetowych.

Krajowa Rada Sądownictwa podkreśla, że stosownie do art. 118 ust. 3 Konstytucji RP wnioskodawcy, przedkładając Sejmowi projekt ustawy, przedstawiają skutki finansowe jej wykonania. Przedłożony projekt ustawy nie spełnia tych wymogów, gdyż przedstawiono w nim skutków finansowych związanych z jego wejściem w życie i wykonaniem.

II. Do projektu ustawy nie przedłożono projektu rozporządzeń, o których mowa w projektowanych art. 90 ust. 2 i 93 ust. 3 (art. 1 pkt 9 i 11 ustawy zmieniającej). Jedynie w art. 2 ustawy zmieniającej przewidziano regulację, że przepisy wykonawcze wydane

na podstawie art. 90 ust. 2 i 93 ust. 3 (oraz ust. 4, lecz dotyczy on wydania zarządzenia przez Szefa CBA) zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Czasowe utrzymywanie obowiązywania dotychczasowych przepisów wykonawczych, z góry przeznaczonych do zmiany w związku ze zmianą ustawy, nie jest prawidłową praktyką legislacyjną. Wskazane byłoby, w miarę możliwości, projektowanie całokształtu nowej regulacji prawnej. Pozwala to zarówno na uniknięcie niedociągnięć w samym procesie tworzenia prawa, jak i na wszechstronną, bardziej miarodajną ocenę tego nowego prawa. W tym konkretnym przypadku wydaje się, że nowe rozporządzenia nie będą znacząco odbiegać od tych obowiązujących, ponieważ zmiana ustawy w ich zakresie polega tylko na zmianie statusu „dodatku specjalnego” - ze „świadczenia pieniężnego” przysługującego funkcjonariuszowi CBA na składnik jego uposażenia. Możliwe zatem było opracowanie projektów rozporządzeń i przedłożenie ich do zaopiniowania wraz z projektem ustawy. Jeśli jednak zmiany rozporządzeń mają okazać się daleko idące, tym bardziej wskazane było ich opracowanie i przedstawienie.